

Země plná pokladů

UNIKÁT. Depot z pozdní doby bronzové nalezen v Krhové. Foto: archiv MRV

Touha hledat a najít odedávna jítří naší představivost. I z Valašska známe pověsti o pokladech. Radhošť nebo Drastihlava a nespočet dalších míst, kde jsou jeskyně plné zlatých mincí i drahých kamenů. Zapomenout se nesmí ani na svatojánskou noc, kdy se otvírá země a vydává truhly nebo hrnce s poklady.

Jak ale tyto příběhy vznikly? Skutečně potřebují čerti a diví muži zlato a stříbro? To takový zbojnický poklad, ten už zní pravděpodobněji, ale aby byl skoro v každé hoře?

Podívejme se na jiné vysvětlení. Osídlení nejen našeho kraje bylo v minulosti značně

kolísavé a často měněno migrací. V zásadě žádné společenství lidí nepřišlo do prázdné země. V krajině zůstanou relikty po osídlení předchozí kulturou, jako např. pohřebišť, ale běžně se objeví i zbytky populace.

Přirozený strach z neznáma často vedl obě strany k vzájemnému nepochopení. Z lidí žijících převážně v lese se v očích rolníka lehce stanou horšší démoni a z hradiště s

obětním místem si kočující člověk rychle vytvoří strašidelný hrad plný pokladů.

Opakované osídlení výhodných míst (poloha nemusela být obydlena kontinuálně vícero kulturami za sebou, ale mohlo docházet k přerušení a osídlení až po stoletích nebo i tisíciletích) a přirozené nacházení dokladů materiální kultury, mezi nimi i vzácných kousků, vedlo k vzniku pověstí o pokladech.

Navíc v historii je běžné ukládání tzv. depotů čili jednotlivých cenných předmětů nebo jejich souborů do země s různými funkcemi. Depoty se dělí se na reverzibilní a ireverzibilní. Reverzibilní depot patřil kupci nebo řemeslníkovi, který si předměty potajmu ukryl s představou, že se pro ně jednou vrátí. Ireverzibilní depot představuje patrně dary nebo obětiny bohům, které se do země ukládaly v průběhu společného rituálu. I když mnoho lidí vědělo, kde se depot nachází, chránila jej jeho posvátnost, protože případné vyzvednutí se rovnalo svatokrádeži.

Na některé z těchto pokladů nalezených archeologem a jeho spolupracovníky se můžete podívat v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí až do 8. 1. 2017, a to v rámci výstavy Archeologie (s) detektorem.

Samuel Španihel,
archeolog MRV